

نگاه

هیستریک سیاسی در سیاست خارجی ترکیه

● **یاسر نورعلی‌وند**: ترکیه که بعد از روی‌کار آمدن حزب عدالت و توسعه، سیاست «عمق استراتژیک و به‌صفر ساندن تنش‌ها با همسایگان» را در اولویت سیاست خارجی خویش قرار داده بود و توانسته بود ثبات داخلی و رشد اقتصادی مطلوبی را برای خود رقم بزند، از سال ۲۰۱۱ و با شروع ناآرامی‌ها در سوریه، با ارزیابی غیرواقع‌بینانه و توهمی از قدرت بازنگری و توان منطقه‌ای خود و همچنین دست‌زدن به خطایی استراتژیک و هزینه‌زا در چارچوب سودای احیای سلطانیزم عثمانی، به اعمال سیاست خارجی دُن‌کیشت‌واری در منطقه دست زده است که نه‌تنها تاکنون هیچ آورده‌ای برایش نداشته، بلکه ضربه‌ای مهلک و آسیب‌هایی جبران‌ناپذیر به اقتصاد روبه‌شد و ثبات و امنیت داخلی ترکیه وارد کرده است. بن‌بست در سوریه، سقوط دولت اخوانی در مصر، ناکامی هواداران اخوان در لیبی، اتخاذ رویکرد مستقل از اخوان از طرف انهنضه در تونس و شکست اخوان در یمن، تثبیت اسد در سوریه و ناکامی در عراق، در کنار آواری از مشکلات و ناامنی‌های داخلی، باعث شد رؤیای رهبری خیلی زود به یک کابوس برای ترکیه اردوغان تبدیل شود. حال ترکیه سطوحی از تنش را با عراق، سوریه، مصر، ایران، ارمنستان و روسیه تجربه می‌کند و آنچه سیاست خارجی این کشور را دستمایه طنز ناظران قرار داده چرخش‌های لحظه‌ای و هیستریک آن به رهبری تام و تمام اردوغان است. ترکیه اردوغان از دولت اخوانی مرسی حمایت کرد و در شرایطی که پس از سقوط مرسی، دولت سبسی را به رسمیت شناخت، اما حالا به دنبال عادی‌سازی روابط با مصر سبسی است؛ در روزهای نخست از داعش حمایت مالی و لجستیکی کرد، اما پس از آنکه داعش مسئولیت چند انفجار را در ترکیه به عهده گرفت، مدعی مبارزه با داعش شده است؛ در روزهای نخست فقط از سقوط اسد در سوریه سخن می‌گفت، اما پس از تثبیت اسد چندین بار از حضور او در دولت انتقالی سخن گفته است؛ در موضعی شدیدالجن، روابط دیپلماتیک خود را با تل‌آویو قطع کرد، اما در چرخشی مذبح‌خانه، این رابطه را خیلی زود عادی‌سازی کرد؛ چنگنده روسی را هدف قرار داد و از این کار خود قاطعانه دفاع کرد، اما در نهایت شرمساری ناچار به غمزخواهی از پوتین شد؛ در ماجرای کودتای نافرجام، آمریکا و عربستان را متهم کرد و به باد انتقاد گرفت، اما چندی بعد با حمایت سوریه تجاوز کرد؛ پید کودتای نافرجام و حمایت اصولی و قاطعانه جمهوری اسلامی ایران از دولت اردوغان و محکومیت این کودتا از سوی ایران، پس از آنکه از اروپا، آمریکا و عربستان دل‌چرکین شد، به ایران و روسیه نزدیک شد و حتی در مذاکرات آستانه برای حل بحران سوریه مشارکت کرد، اما حالا که به باوه‌گویی‌های ترامپ مبنی بر مها‌ایران و ایجاد مناطق امن در سوریه دل‌خوش کرده در کنفرانس امنیتی مونیخ، ایران را به سیاست‌های فرقه‌گرایانه در منطقه متهم می‌کند و با دل‌بستن و امیدواری به اینکه ترامپ می‌خواهد محور عربی-ترکی را احیا کند و ائتلافی سنی در منطقه برای مواجهه با ایران شیعه ایجاد کند، با ذوق‌زدگی به کشورهایی حاشیه خلیج فارس می‌رود تا خود را به عنوان ستون خیمه صدایرانی معرفی کرده و از این فضا برای بهبود موقعیت منطقه‌ای خود بهره ببرد. این همه چرخش با هیچ منطقی قابل توجیه نیست و تنها بیانگر سیاست‌های چندگانه و متناقض و سینوسی در سیاست خارجی، سردرگمی و نوسان در موضع‌گیری و پیاده‌سازی الگوی دنباله‌روی – موضوعی که تحلیلگران از آن با عنوان bandwagoning یاد می‌کنند- در دوستی و دشمنی‌های ترکیه و در یک کلام «هیستریک سیاسی در سیاست خارجی اردوغان» است. این‌گونه به نظر می‌رسد باد تحولات منطقه‌ای از هر طرف که بوزد، سیاست خارجی ترکیه نیز به همان سو می‌چرخد و این برای کشوری که مدعی قدرت منطقه‌ای است، فاجعه‌بار است، چنان‌که امروز نتایج این رهیافت فاجعه‌آمیز را در سیمای داخلی و خارجی سیاست این کشور به‌وضوح مشاهده می‌کنیم. این همه چرخش احساسی و ناگهانی در سیاست خارجی، سه واقعیت را بیش‌روی مقامات ترکیه قرار می‌دهد: واقعیت اول این است که فضای هیستریک، احساسی و خالی از منطق و واقع‌بینی ترک‌ها، آنها را از دیدن واقعیت‌های منطقه محروم کرده و آنها را در چرخه‌ای از محاسبات غلط درباره منافع و امنیت خود گرفتار کرده است. دوم اینکه، درحال حاضر ترکیه با محیطی مواجهه و درگیر است که هیچ‌کدام از طرف‌های سیاست خارجی‌اش حتی آمریکایی‌ها، دیگر همچون گذشته به هم‌پیمانی و همکاری با آن اعتماد ندارند و بیش از آنکه بازیگری کنش‌محور و تعیین‌کننده در منطقه باشد، به بازیگری کنش‌پذیر و واکنش‌محور و در نتیجه متوسل به جنگ آویختن به سیاست‌هایی طایفه‌گرایانه و تفرقه‌افکنانه شده است و سوم اینکه، وضعیت آشفته سیاست داخلی و خارجی ترکیه حکایت از این واقعیت دارد که این کشور فراتر از توان و ظرفیت خود به ایفای نقش در منطقه پرداخته است و اگر واقعا آن‌گونه که ادعا می‌کند به دنبال ثبات منطقه‌ای است، بهتر است به مرزهای داخلی خود بازگشته و ضمن سروسامان‌دادن به وضعیت بی‌ثبات داخلی خود و روی‌آوری مجدد به سیاست صفر با همسایگان، از این طریق به ثبات منطقه‌ای کمک کند.

politics@sharghdaily.ir

بابگاہ اطلاع‌رسانی رئیس‌جمهوری: حسن روحانی روز گذشته در اختتامیه ششمین کنفرانس بین‌المللی حمایت از انتفاضه فلسطین، انتفاضه را مظهر مقاومت و مقاومت را مظهر «وجدان انسانی» دانست و از کشورهای اسلامی و به‌ویژه همسایگان خواست تا یک بار و برای همیشه به جنگ و برادرکشی «نه» بگویند و همه توان خود را صرف حل مسئله فلسطین به‌عنوان مسئله اصلی دنیای اسلام کنند.
حجت‌الاسلام حسن روحانی با بیان اینکه موضوع فلسطین، زخمی عمیق و جانکاه است که بیش از ۷۰ سال، وجدان جامعه جهانی و بیکره جهان اسلام را به درد آورده است، گفت: «فلسطین مشکل یک قوم یا یک ملت نیست، بلکه از یک سو نشانه ظلم و ستم و نادیده‌گرفتن حقوق بین‌الملل و ناکارآمدبودن سازمان‌های بین‌المللی است؛ و از سویی دیگر نماد تلاش‌های مجاهدانه و مستمر یک ملت برای احقاق حقوق خود در کنار سرشکستگی جامعه جهانی و شرمساری برخی کشورهای اسلامی است.»
او با مرور تاریخ پرافتخار مقاومت ملت فلسطین، عنوان کرد: «رهبران آن روزگاران غرب در اشتباهی راهبردی و برای فرافکنی معضلات اقتصادی و اجتماعی خویش پس از دو جنگ خانمان‌سوز، به تاسیس رژیم اشغالگر قدس دست زدند تا با غصب ثروت و نعمت‌های این منطقه از سوی رژیم‌ی جعلی و تا دندان مسلح، بحران‌های ایجادشده در جنگ‌های جهانی و متعاقب آن جنگ سرد را به بدترین شکل به سامان برسانند اما این مشکل رژیم غرب ساخته به تدریج دامن خود پدیدآورندگان را گرفت و آرام‌آرام بر اعتقاد و ارزش‌های آنان غلبه کرد؛ معیارهای بین‌المللی را به زیر کشید و سیاست‌های دوگانه و ضرورت حراست از وضع موجود را بر آنان تحمیل کرد.»
روحانی افزود: «اقدامات تحریک‌آمیز در تادوم غصب سرزمین‌های مردم مظلوم و تلاش‌های هدفمند برای تغییر هویت تاریخی و تمدنی این سرزمین، به تدریج نتایج ویرانگری برای صلح و امنیت جهانی‌به بار آورد. ارتکاب این حجم از جنایات ضدبشری هم حمایت از غاصبان را در جهان غرب به چالش کشید و هم در سرزمین‌های اسلامی، افکار عمومی مردم مسلمان را علیه این حمایت غرب شوراند. صهیونیست‌ها در پی آن هستند که جهانیان باور کنند فلسطینیان آوارگانی هستند که باید بدون تعلق به سرزمین، گذران عمر کنند؛ تبدیل عنوان مقاومت به تروریسم و تلاش طولانی برای عادی‌سازی تسلیم و سازش به همین دلیل است.

او گفت: «این رژیم جعلی چنان رهبران غربی را به گروگان گرفته است‌که کوینی هرگونه مقابله با آن در حکم حمله به منافع حیاتی آمریکا و اروپاست؛ چنان اسطوره‌ای خیالی از دموکراسی خود تبلیغ کرده‌اند که گویا مبارزه با آن، مبارزه با مردم‌سالاری است؛ چنان امنیت خود را به امنیت غرب گره زده‌اند که گویا با شکست صهیونیسم، امنیت جهانی به مخاطره می‌افتد.»
روحانی افزود: «انتفاضه فلسطین، مقاومتی از جنس تلاش برای بقاست. انتفاضه یک انتخاب از میان چند انتخاب نیست؛ تنها انتخاب شرافتمندانه یک ملت برای باقی‌ماندن است و همه گزینه‌های دیگر در دهه‌های گذشته با آنچه بر سر فلسطینیان آمده، علا حذف شده است.»
او انتفاضه را بیان خشم و خروش نسل جدیدی از ملت فلسطین در پاسخ به ناکامی‌های نسل‌های گذشته دانست و عنوان کرد: «این ملت فلسطین است که دوباره به میدان آمده است؛ نسلی که در اردوگاه‌های آوارگان، شهرها و روستاهای محاصره‌شده به دنیا آمده‌اند، اینک با صدای بلند و با بغضی در گلو نشسته خود فریاد می‌زند که «با سلاح و

سیاست

رئیس‌جمهوری با اشاره به روند عادی‌سازی اشغالگری و ستمگری

مسئولان جهان اسلام موضع خود را روشن کنند

تجلیل از ۶دهه فعالیت آیت‌الله هاشمی

خانه ملت: در مراسم اختتامیه ششمین کنفرانس بین‌المللی حمایت از انتفاضه مردم فلسطین که در سالیان اجلاس سران کشورهای اسلامی برگزار شد، از شش دهه فعالیت آیت‌الله هاشمی پیرامون مسئله فلسطین با حضور فرزند او و حاضران در این کنفرانس، تقدیر شد. در این مراسم از محسن هاشمی، فرزند مرحوم آیت‌الله هاشمی، دعوت شد تا لوح یادبودی را به مناسبت شش دهه تلاش برای مقاومت و جهاد آیت‌الله هاشمی دریافت کند.

سرمایه نمی‌توان ستم و ظلم را مستقر کرد و مقاومت یک ملت را نادیده انگاشت».
روحانی با اشاره به آشوب‌ها و تلاطم‌ها در خاورمیانه، گفت: «اندیشه‌های خشن و افراطی به نام دین، جان انسان‌ها را می‌گیرد، متأسفانه برخی دولت‌های اسلامی، درگیر انواع مشکلات ناشی از بی‌کفایتی و ناتوانی و فساد ساختاری شده‌اند. در حال حاضر تعداد دولت‌های فرومانده در این منطقه رو به افزایش است و دولت‌های ظاهرا مستقر نیز از تهدید، بی‌ثباتی و بی‌آیندگی رنج می‌برند. جنگ و درگیری و ترور در یمن، عراق، سوریه و افغانستان هر روز جان صدها انسان را می‌گیرد و دولت‌های اسلامی به جای همکاری برای پایان درگیری‌ها و کشتار بی‌هدف مسلمانان، به اتهام‌زنی علیه یکدیگر و فرافکنی می‌پردازند که سود چنین شرایط اسف‌باری نصیب رژیم اشغالگر صهیونیستی می‌شود.»
او افزود: «صهیونیست‌ها اکنون از «متحدین جدید» سخن می‌گویند؛ آنان تلاش می‌کنند تا با دمیدن بر «مقاومت‌هراسی»، کشورهای عربی و اسلامی حامی

فلسطین را، از دشمن، به «متحد» خود علیه مقاومت و حامی اصلی آنان یعنی ایران، تبدیل کنند. پروژه‌های که هوشیاری مضاعف و نگاه بلندمدت ما و دولت‌های عربی، به‌ویژه همسایگان ما را می‌طلبد.»
روحانی گفت: «رژیم اشغالگر در تلاش برای عادی‌سازی وضعیت خویش، برای نخستین‌بار برخی کشورهای عربی را، نه دشمن، که «متحد» خود علیه مقاومت می‌نامد و ادعا می‌کند اکثر کشورهای عربی دیگر دشمن صهیونیسم و مخالف اشغالگری نیستند، بلکه در «مقاومت‌هراسی» با آن شریک‌اند. کشورهای منطقه باید هوشیار باشند و از خود بپرسند که چشم امید رژیم صهیونیستی به کیست؟ جهان اسلام باید موضع خود را در برابر این عادی‌سازی روشن کند و نشان دهد که آیا مسئولان آنها رهبران امت اسلام هستند، یا بخشی از روند عادی‌سازی اشغالگران و ستمگران؟»
رئیس‌جمهوری یک مطرح کرد: «آیا زمان آن نرسیده که همسایگان، یک بار و برای همیشه به جنگ و برادرکشی، «نه» بگویند؟ آیا زمان آن نرسیده که همه قوای خود را صرف حل مسئله اصلی دنیای اسلام کنیم؟»
او گفت: «دیروز سخنان حکیمانه مقام معظم رهبری را شنیدیم که چه حساسیت فوق‌العاده‌ای در مقوله وحدت و هم‌گرایی جهان اسلام با همه تنوعات و تکرهای ملی قومی، حول دفاع از مقاومت مشروع ملت فلسطین دارند. ایشان بر نقشی که علمای اسلام و روشنفکران می‌توانند در جهت حل اختلافات تحمیلی داشته باشند نیز تأکید ویژه‌ای کردند که امید است راهگشای امت اسلامی باشد.»
رئیس‌جمهوری افزود: «انزوای رژیم صهیونیستی در رخدادهای سال‌های اخیر چون قطع‌نامه‌های مجمع عمومی سازمان ملل و یونسکو، نشان می‌دهد که علاوه بر مقاومت مشروع فلسطینیان در اراضی اشغالی، عرصه‌های جدیدی برای پیش‌برد مبارزه در جهان سیاست و فرهنگ گشوده شده است. ما از کسانی که بر ماهیت اسلامی بیت‌المقدس پای فشرده‌ند، تشکر می‌کنیم.»
او گفت: «جمهوری اسلامی ایران بر این باور است که برقراری صلح عادلانه و فراگیر در خاورمیانه، جز از طریق پایان‌دادن به اشغال سرزمین فلسطین و احقاق حقوق کامل این ملت از جمله حق تعیین سرنوشت، بازگشت کلیه آوارگان به سرزمین آب‌ا اجدادی خویش و تشکیل دولت یکپارچه فلسطین به پایتختی قدس شریف از طریق برگزاری یک همه‌پرسی با حضور همه اقوام و ساکنان اصلی این سرزمین، اعم از مسلمان، مسیحی و یهودی، حاصل نمی‌شود.»

روزنه

ساخت ۱۹۰هزار ماشین پیشرفته هسته‌ای تا ۱۰سال آینده

● **فارس**: عباس عراقچی، معاون حقوقی و بین‌المللی وزیر امور خارجه، دیروز در همایش الزامات دیپلماسی جمهوری اسلامی ایران در عرصه بین‌الملل که در دانشگاه فردوسی برگزار شد، با طرح این سؤال که چرا آمریکایی‌ها پشت میز مذاکره آمدند، گفت: دلیل آنها این بود که از حمله نظامی ناامید شدند. آنها اگر می‌توانستند با حمله نظامی یا هسته‌ای ما را از بین ببرند، حتماً این کار را می‌کردند؛ اما می‌دانستند که این کار شدنی نیست و ایران توانایی مقابله بدون دیپلماسی نابیناست و دیپلماسی بدون قدرت ضعیف و ناتوان است. تصریح کرد: دیپلماسی بدون قدرت جز حرف‌زدن سرمایه‌ای ندارند. سرمایه قدرت ملی، رسانه‌ای، اقتصادی فرهنگی، علمی و مردم است که امکان مذاکره را فراهم می‌کند. عراقچی در ادامه منافع ایران در مذاکرات هسته‌ای را تشریح کرد و گفت: صنعت هسته‌ای ما بر اثر مذاکره تعطیل نشد و غنی‌سازی صنعتی به رسمیت شناخته شد که تا ۱۰ سال آینده با برنامه‌ریزی انجام‌شده ۱۹۰ هزار ماشین پیشرفته خواهیم ساخت و به سمت استفاده از ماشین‌های پیشرفته هسته‌ای می‌رویم.

عضو تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای با بیان اینکه آینده ایران وابسته به ماشین‌های پیشرفته است، نه ماشین‌های IR۱، تصریح کرد: پیشرفته‌ترین ماشین‌ها IR۶ و IR۸ هستند که هنوز تحقیقات آنها کامل نشده است و چند هفته پیش گازدهی به این ماشین‌ها شروع شد. او خاطرنشان کرد: تحریم‌ها در یک سال اخیر در مسیر سختی بوده و سنگ‌اندازی‌های زیادی انجام شده؛ اما در شرایطی هستیم که همه انتظارات از برجام عملی شده است و جمله «تقریباً هیچ» آقای سیف در فروردین‌ماه، امروز از زمین تا آسمان فرق کرده است. عراقچی در ادامه با بیان اینکه تمام موانعی که به برجام مربوط می‌شد، برداشته شده است، گفت: اما نکته این است که اگر ما به اینجا رسیدیم، همه دستاوردها و گشایش‌های برجام به خاطر لطف آمریکایی‌ها نبود؛ بلکه به خاطر قدرت ملی ایران بوده است.

نمایشگاه نقاشی محمدهادی فدوی

افتتاحیه : جمعه ۶ اسفند ماه ۱۳۹۵، ساعت ۱۶ الی ۲۰

بازدید: الی ۷ الی ۱۹ اسفند ماه، ساعت ۱۱ الی ۱۹

گالری ۱۲ و ۱۳ اسفند ماه تعطیل می باشد.

بخشی از عواید حاصل از این نمایشگاه صرف هزینه دارو و درمان بیماران مبتلا به سرطان خواهد شد.

آدرس: خیابان شهید لواسانی (فرماینه غربی) ، روبروی مدرسه بوعلی، کوچه شهید جباریان، (فروردین سابق)

کوچه مسجدی، کوچه مرمری، پلاک ۱۳ (نگارخانه بهنام دهش پور)

شماره تماس : ۲۲۲۰۸۷۹۷ – داخلی ۲۱۱

